

Els partits independentistes temen que les CUP dispersin encara més el vot sobiranista

REPORTATGE. Les Coordinadores d'Unitat Popular (**CUP**) van decidir el 13 d'octubre d'aspirar a fer el salt a la Generalitat el 25 de novembre. Van presentar més de 27.000 avals que els obren les portes de les urnes. Els votants disposaran, doncs, d'una opció a escollir dins l'independentisme, una opció que es defineix, a més, com a popularista i d'esquerres properes al marxisme. A **El Pou Digital** hem demanat a la **resta de partits** què els sembla la irrupció de les CUP al mapa polític nacional.

Més de mig miler de militants de les CUP assistiren a l'assemblea on es va decidir la participació a les eleccions.

Les CUP compliquen una mica més la decisió dels votants independentistes. Després d'haver rebutjat dues vegades presentar-se a la Generalitat, el 2006 i el 2010, les CUP s'afegeixen a les ofertes d'ERC i de Solidaritat per la Independència (SI). Tot plegat, sense obviar CiU, la formació que, en xifres absolutes, recull més vots d'independentistes. ERC, SI, el Reagrupament de Joan Carretero i Democràcia Catalana -la plataforma política de Joan Laporta- van escenificar la negociació per arribar a l'entesa per bastir una **llista única de l'independentisme**, al marge de CiU, cosa que, novament, va fracassar per raons que encara no s'han esclarit prou. Les CUP ja no hi van participar perquè, gens casual, van situar l'assemblea nacional per decidir si concórrer a les eleccions el 13 d'octubre -l'endemà que es tanqués el termini de presentar coalicions.

És convenient que les CUP se sumin a la **dispersió partidista** de l'independentisme? Afeblirà la representativitat política dels que aposten per l'Estat propi?

Els representants dels partits clarament independentistes són els més escèptics al respecte. El president d'ERC a l'Ajuntament de Manresa, **Pere Culell**, assegura que és el moment oportú perquè facin la passa, implicant-se en el procés independentista que la societat catalana ha liderat? i admet que és bo que els votants puguin triar? en funció de la ideologia de cada partit, però també expressa que, en aquestes eleccions, hauria d'agraïr una candidatura unitària de l'independentisme que despartiditzés les eleccions de novembre? i les convertís en eleccions constituents?

El secretari d'Acció Municipal de **Solidaritat** al Bages, **Arnau Padró**, hauria preferit un front comú independentista per tenir força davant d'una CiU que necessitarà d'un partit independentista que no permeti que els poders econòmics espanyols aturin el procés cap a la independència?, però resta importància al fet que diverses forces independentistes s'hi presentin separades: a vegades no és bo posar tots els ous al mateix cistell?, afirma Padró, que recorda que els independentistes no tenien alternativa a ERC si aquesta els decebia, cosa que provocava que part dels decebutos s'abstinguessin o votessin, segons ell, partits no independentistes en les eleccions següents.

Amb més bons ulls, o així ho sembla, veuen l'entrada de la CUP a Convergència Democràtica (**CDC**). El president del comarcal del partit, **David Bonvehí**, destaca que en aquestes eleccions tan importants i transcendents per al país, com més diputats obtinguin formacions que defensin el dret a decidir, més força tindrem com a país?. Per Bonvehí, els matisos de cada formació són importants. En termes semblants s'expressa la presidenta d'**Unió Democràtica** (UDC) a Manresa, la regidora **Olga Sánchez**, que afirma que en democràcia, a més pluralitat, millor?.

ICV-EUiA va donar suport, juntament a ERC, SI i CiU, a la famosa resolució de l'últim ple

d'aquesta legislatura, que exigeix al govern de la Generalitat que organitzi una consulta pel dret a decidir ?prioritàriament? en la propera legislatura. La coordinadora d'ICV al Bages, **Laura Massana**, preveu la possibilitat que l'afegiment de les CUP en la competència electoral perjudiqui al conjunt de forces independentistes. Però Massana remet als ?resultats electorals? del 25N per valorar amb precisió si l'entrada en la competició de les CUP ha estat ?positiva o no per a les diferents ofertes independentistes?.

El **PSC** ha acabat incloent al seu programa l'aposta pel dret a decidir, tot i que la direcció sempre se n'hagi desmarcat. El president del partit a l'Ajuntament de Manresa, **José Luis Irujo**, adverteix que ?hi ha una sobreoferta independentista?, però remarca que les CUP tenen ?també un missatge social que altres formacions independentistes no tenen?.

El PP s'ha postulat com el garant, juntament amb Ciutadans, de la unitat d'Espanya. Malgrat això, el cap manresà del **PP**, **Xavier Javaloyes**, valora ?molt positivament? l'aparició de les CUP i creu que la seva entrada en l'esfera nacional seria ?com la de qualsevol altra força política?, sense voler valorar si representaria un benefici o un retrocés per al conjunt de forces independentistes.

El coordinador de **Manresa per la Independència**, **Josep Heras**, afirma, a títol personal, que ?la decisió de les CUP pot perjudicar determinades opcions independentistes?, però posa en valor que ?la seva presència serà, en general, molt positiva atès que evitarà que un sector independentista prou important de la societat catalana es quedi al marge del procés que tot just s'ha encetat?. Per Heras, la participació de les CUP queda ?plenament justificada? per dues raons: ?per la seva aferrissada defensa d'un camí comú per a tots els Països Catalans i per la seva **postura social**, obertament contrària a les doctrines imperants a Europa durant aquests últims decennis que ens han abocat a la crisi que patim i a les retallades que sempre afecten els mateixos?.

Per la seva banda, les **CUP** defensen la seva aposta pel fet que tenen la convicció que omplen un buit fins ara no representat: ?hi ha un espai clarament independentista i clarament d'esquerres que no omplia ningú i que, en una situació d'emergència social i d'oportunitat nacional com l'actual, calia omplir?, assegura el portaveu de les CUP de Manresa, **Adam Majó**, que afegeix que ?altres propostes, independentistes de centre-esquerra o d'esquerres però federalistes deixen molta gent òrfena de referent?.

L'únic alcalde de les CUP al Bages, **Jaume Casals**, de Navàs, afirma que el partit ?rebrà una suma de vots diversos: uns quants procediran dels abstencionisme que no votava perquè no se sentia representat per cap força política, des de militants de **l'Esquerra Independentista** a molts sectors vinculats als moviments socials i als indignats?. Casals també creu que les CUP rebran vots ?de gent que fins ara votava altres formacions sense estar-ne del tot convençut, allò que podríem anomenar el vot prestat de la CUP?.

El groc de les pancartes de les CUP sempre es fa veure en les manifestacions.

D'on provenen els votants de les CUP? Són ciutadans que fins ara no es mobilitzaven o, com diu Casals, hi havia molts votants útils que ara votaran les CUP?

Segons **Culell**, d'ERC, ?és un partit amb gent conscienciada i estic segur que, malgrat no presentar-se a les eleccions anteriors, **els seus votants potencials exercien** el seu dret a vot donant suport a d'altres formacions?. **Padró**, de SI, aposta que obtindrà vots per les dues vies: ?de gent que el 2010 s'abstingué i d'aquells que el 2010 votaren opcions d'esquerres, com ICV O ERC, i d'independentistes, com ara SI, i fins i tot del moviment dels **indignats?**. **Heras**, de Manresa per la Independència, coincideix en l'anàlisi de Padró en el fet que les CUP esgarraparan, d'una banda, vots de sectors ?de mitjana edat? que fins ara votaven ?ERC sobretot i, en menor mesura, ICV?, i de l'altra, ?d'un ampli sector de població **jove, independentista, però radical** en els seus plantejaments socials, que fins ara no anava a votar a les eleccions?. **Bonvehí**, de CDC, coincideix que les CUP incorporaran sectors no representats fins ara i que esgarraparan vots

d'altres partits.

El socialista **Irujo**, a diferència d'aquestes opinions, creu que la "implantació a nivell municipal" de la CUP representa un sector prou definit -**"independentista i d'esquerra radical"**-, que no coincideix amb votants d'altres formacions: "la seva tardança a entrar en el sistema parlamentari pot fer que algú pensi que esgarraparà vots d'altres, però segons el meu punt de vista no és així".

El cupaire **Majó** creu que és "segur que hi ha molt votant de la CUP que vota altres formacions quan la CUP no es presenta", però afirma que aspiren a "mobilitzar **l'abstencionista crític i els decebuts** d'experiències poc reeixides".

Una barrera electoral difícil de superar

Podran les CUP entrar al Parlament tenint en compte que, pel caràcter extraordinari de les eleccions, és molt probable que pugui la participació? En pujar la participació, la **barrera del 3%** dels vots és, generalment, més difícil de superar per les formacions petites.

Heras està "convençut que les CUP **obtindran representació** parlamentària", tot i que apunta que "l'actual llei electoral catalana, que aplica la llei d'Hondt a l'hora de distribuir els escons parlamentaris, afavoreix els partits grans i penalitza els petits". **Javaloyes, del PP**, no afirma res conclouent. Es limita a dir que les CUP tenen "les mateixes oportunitats que tothom" d'entrar-hi. Per la seva banda, **Bonvehí** creu que la CUP "obtindrà representació parlamentària" perquè, segons ell, "té un electorat" que ja ha demostrat municipalment. **Irujo** considera que, tot i que l'espai electoral independentista és limitat, "la CUP té una **implantació municipal no menyspreable**" i, amb aquesta base, pel socialista, pot arribar al Parlament.

Més escèptics

El republicà **Culell** no afirma que vegi les CUP al Parlament, sense negar-los-en la possibilitat. Culell es lamenta que "la **fragmentació del vot** independentista és una debilitat per tal de reflectir el pensament de la societat catalana" i que "el que més mal pot fer és la no unitat de l'esquerra independentista". Culell no s'està de recordar que, segons ell, "ERC ha emplaçat els diferents partits a intentar-ho, sense èxit". **Padró** indica que les CUP "tenen opcions" de treure representació "sobretot a la demarcació de Girona i, en segon terme, a la de Barcelona". De tota manera, el solidari remarca que les municipals i les autonòmiques "són dos tipus d'eleccions força diferents i, com és ben sabut, la **dinàmica electoral** d'un partit pot variar substancialment, ja que la ciutadania no té les mateixes necessitats en unes municipals que en unes autonòmiques".

En la mateixa línia, **Massana** afirma que, tot i que és cert que "la CUP té presència en diversos municipis", adverteix que "a ICV sabem per experiència que **no sempre el vot municipal es tradueix** en vots a unes eleccions al Parlament de Catalunya o en les generals".

Les CUP en la Nova Esquerra Catalana de Maragall?

Ernest Maragall va abandonar el PSC per constituir Nova Esquerra Catalana, una plataforma que pretén bastir un **projecte d'esquerres i sobiranista** que sedueixi una part del votant descontent del PSC i que permeti aglutinar simpaties de tradicions diverses per construir una alternativa real d'esquerres sensible amb el batec del país. Les CUP se sentirien còmodes sota aquest paraigua? Segons **Majó**, "la CUP podria, segurament, **sentir-se còmode** en un espai d'esquerres i independentista més ampli que el que actualment representa", però no creu que "la gent que han estat al PSC-PSOE durant tants anys d'espanyolisme militant i de renúncies socials clamoroses **estiguin en condicions de liderar** aquest projecte".

Casals tampoc no ho acaba de veure clar. L'alcalde de Navàs pensa que el sobiranisme de sectors del PSC liderats per Maragall és **oportunist** "per **no quedar-se fora de joc** en un món parlamentari que fa molts anys que els acull". Per tant, ni Majó ni Casals no s'ho plantegen,

almenys a curt termini.

L'opinió de les joventuts

Albert Marañón, líder de les Joventuts **d'Esquerra Verda** a la Catalunya Central, subscriu íntegrament les declaracions de Laura Massana. El president comarcal de la **JNC**, **Sergi Morales** remarca que per "pluralisme polític" és positiu que "els ciutadans tinguin més opcions per a poder escollir la formació que millor els representi", però, com Culell, qualifica la candidatura de la CUP com a "**espasa de doble fil**" pel perill que representa que "acabi per fragmentar més, si és possible, el vot independentista". El portaveu de les **JERC** al Bages, **Xavier Rubió**, diu que la divisió de l'esquerra "pot **debilitar l'arc parlamentari** enfront la dreta que clarament només té dues opcions: l'espanyolisme ranci del PP o la independència encoberta de CiU?". Rubió tem que la divisió de l'esquerra pugui "acostar més CiU a la majoria absoluta".

Menys pèls a la llengua té **Albert Montón**, el president **d'Unió de Joves** al Bages, les joventuts d'UDC. Montón creu que la **participació** de les CUP "és **negativa** i sols produirà que altres forces independentistes obtinguin pitjors resultats electorals". El primer secretari de les **Joventuts Socialistes** a Manresa, **Josep González 'Gonzi'**, coincideix en l'opinió de Montón.

Tant Morales com Montón asseguren que les CUP tenen **difícil d'entrar** al Parlament. El de la JNC afirma que és "probable" que hi entrin vistos els precedents de SI i Ciutadans, però creu que la CUP "ho pot tenir més difícil que altres formacions ja que, simplement, no compta amb l'experiència d'eleccions passades".

En canvi, **González i Rubió** ho veuen més factible. El socialista remarca que les CUP, segons el seu parer, tenen "un electorat fidel" que les portarà al Parlament. Per la seva banda, Rubió, en un sentit similar, afirma que "tenen opcions" si se'n té en compte la representació municipal: "representen un sector de l'esquerra independentista que té **una massa social sòlida**. Això ho hem pogut veure a la nostra comarca on la seva representació ha incrementat?", explica el de la JERC.

La visió dels Joves de SI ja ha quedat prou clara en el cos del reportatge amb Arnau Padró. Es va demanar al col·lectiu de jovent **Arran**, que dóna suport a les CUP, que respongués l'enquesta, però El Pou no n'ha obtingut resposta.